

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
(kopia till ju.birs@regeringskansliet.se)

Yttrande över promemorian Handläggningen av en arresteringsorder i fråga om hörande eller tillfälligt överförande före ett beslut om överlämnande och om privilegier och immunitet (Dnr Ju2025/02528)

Inledning

Tingsrätten har granskat promemorian utifrån de intressen som tingsrätten har att bevaka.

Tingsrätten har i huvudsak ingen erinran mot de förslag som har lämnats. Förslagen är i linje med övrig lagstiftning på området och principen om ömsesidigt erkännande mellan medlemsstaterna. Tingsrätten vill dock lämna följande synpunkter på förslagen.

Prövningen av villkor för genomförande av ett förhör eller ett tillfälligt överförande

I promemorian föreslås att ett förhör eller ett tillfälligt överförande av den eftersökte ska genomföras enligt de villkor som fastställs i samförstånd med den utfärdande myndigheten (4 kap. 6 a § förslaget till lag om ändring i lagen [2011:1165] om överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder och 5 kap. 5 a § förslaget till lag om ändring i lagen [2003:1156] om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder). Tingsrätten har noterat att förslaget är förenligt med art. 18 och 19 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna. Därtill begränsar principen om ömsesidigt erkännande utrymmet för rätten att underkänna föreslagna villkor för genomförande av ett förhör eller ett tillfälligt överförande. Enligt tingsrätten bör det dock tydliggöras att den svenska domstolsprövningen behöver kunna leda till att villkor som strider mot svenska rättsgrundsatser inte får verkställas. Rätten behöver även kunna ställa upp ytterligare villkor om det bedöms nödvändigt för att säkerställa skyddet av den enskildes grundläggande rättigheter.

Möjligheten till överprövning

Under hänvisning till regleringen i 49 kap. 3 § andra stycket rättegångsbalken föreslås i promemorian att rättens beslut om ett hörande eller om ett tillfälligt överförande ska kunna överklagas till högre rätt i samband med överklagande av dom eller slutligt beslut "enligt såväl europeiska och nordiska arresteringsorderlagen som enligt brexitlagen" (sid. 43 i promemorian). Tingsrätten har

uppfattat skrivningen på så sätt att ett beslut om hörande eller om tillfälligt överförande inte ska kunna överklagas särskilt. Om det är riktigt uppfattat, skulle det enligt tingsrättens mening vara en mindre tillfredsställande ordning. Ett överklagande av ett tillfälligt överförande först i samband med slutligt beslut i överlämnande frågan kommer inte att ha någon faktisk betydelse för den enskilde. Av promemorian framgår dessutom (se sid. 43 f.) att det kan finnas humanitära eller hälsomässiga skäl mot ett tillfälligt överförande samt att rätten kan behöva ta ställning till om den eftersöktes grundläggande rättigheter riskerar att kränkas till följd av den utfärdande myndighetens begäran. För att säkerställa skyddet av den enskildes grundläggande rättigheter är det enligt tingsrätten nödvändigt att det finns en möjlighet till överprövning av ett beslut om tillfälligt överförande innan beslutet har verkställts.

Lagmannen Elisabet Wass Löfstedt har beslutat i ärendet. I handläggningen har även chefsrådmannen Johan Modin deltagit. Tingsfiskalen Sirre Rasoul har varit föredragande.

Elisabet Wass Löfstedt
Lagman

Sirre Rasoul
Tingsfiskal